

MAARTJE REM: „ZORGZAAMHEID ZIT NU EENMAAL IN MIJN KARAKTER”

ALPHEN - IN DE VIJF JAAR DAT MAARTJE REM GENODIGDE WAS BIJ DE BENOEMING VAN DE VRIJWILLIGER VAN HET JAAR, WAS ZE NIET ECHT ONDER DE INDRUK VAN HET RITUEEL: BEELDJE, BOSJE BLOEMEN, OORKONDE... KLAAR! TOEN DEZE DUIZENDPOOT OP 18 MAART ZELF DE UITVERKORENE BLEEK, WAS ZE DESONDANKS BEDUUSD. MEN HEEFT HAAR ERVAN MOETEN OVERTUIGEN DAT DE PRIJS WELVERDIEND WAS EN ECHT NIET ALLEEN WAS TOEGEKEND UIT RESPECT VOOR HAAR LEEFTIJD.

Door Jolanda van Luinen

OVER DE BENOEMING

Weet u inmiddels waardoor ú de gelukkige bent geworden?

„In mijn ogen kwamen meer vrijwilligers in aanmerking voor die prijs. Achteraf denk ik dat ik gekozen ben, omdat ik al vanaf 1947 jaar zorg en hulp bied. Ik was al vrijwilliger voordat ik in 1952 mijn man leerde kennen. Hoe de nominatie en uitreiking in z'n werk gingen? Onlangs werd ik gebeld door een dame van de gemeente, die mij feliciteerde met mijn nominatie. Vanwege mijn ervaringen met eerdere edities, was ik niet echt onder de indruk van deze boodschap. Voor de benoeming ben ik niet speciaal naar de kapper gegaan. Wel kleed ik me altijd naar de gelegenheid. Mijn dochter zat op dat moment voor haar werk in Costa Rica, dus zij was er niet bij. Wel mijn zoon en schoondochter. Na de uitslag stuurden zij met hun mobieltje direct een bericht naar mijn dochter. En 's avonds zijn naar haar foto's van de uitreiking gemaild. Toen ik enige tijd later op het Open Huis-Ouverture kwam, waarvan ik ongeveer vijftien jaar vrijwilliger ben, was daar een grote taart om mijn benoeming te vieren.”

OVER HERINNERINGEN

Vanwege uw vrijwilligerswerk bent u al vaker in het zonnetje gezet, toch?

„Dat klopt. Toen ik 65 jaar was, werd ik benoemd tot Ridder in de orde van Oranje-Nassau, met een eremedaille in goud. Van zo'n onderscheiding wordt de gedecoreerde zelf niet vooraf op de hoogte gesteld, dus toen heeft mijn dochter ervoor gezorgd dat ik er extra netjes uitzag. Ik heb daar goede herinneringen aan. Het was ook mijn afscheid als vrijwilliger van het Rode Kruis, na een periode van ruim dertig jaar. Ieder colonnelid had toen op een A4'tje een persoonlijke boodschap geschreven. Deze werden in een versierde ordner verzameld. De uitdraaien van de speeches zitten er ook in. Die van mijn dochter vertelt bijna mijn hele levensverhaal. Ik vind het heel bijzonder dat ik dat op schrift heb. Bij mijn afscheid waren er veel mensen aanwezig; het leek wel een reünie. Nu moet je weten dat ik niet had willen stoppen met het Rode Kruis, maar dat was toen verplicht wanneer je 65 werd. Welgeteld twee dagen later kreeg ik een officiële brief dat die regel was geschrapt. Na die paar dagen 'op non-actief', kon ik gewoon door

Maartje Rem denkt nog niet aan stoppen met vrijwilligerswerk, ook al is er al eens afscheid genomen.

Foto: Wil Kokelaar

met het beheren van het magazijn, het verzorgen van de kledingtransporten en het als EHBO'er assisteren op evenementen. Sowieso had ik wel een manier gezocht om actief te blijven. Achteraf gezien was dat afscheidsfeest dus niet nodig geweest, maar ik ben er wel heel blij mee. Die herinneringen nemen ze me niet meer af.”

OVER DE OORSPRONG

Hoe bent u destijds als vrijwilliger begonnen?

„Jarenlang heb ik thuis voor mijn zieke moeder gezorgd, maar dat was niet de aanleiding voor het vrijwilligerswerk. Zorgzaamheid zit gewoon in mijn karakter. Ik had eigenlijk de kinderverzorging in gewild, maar dat kon niet omdat mijn moeder dan geen hulp had. De maatschappelijk werkster zorgde ervoor dat ik er af en toe op uit kon. In 1947 ging ik voor het eerst als begeleider mee naar de kampen van het Vierde Prinsenkind. Hier kwamen kinderen die in de Tweede Wereldoorlog een of beide ouders hadden verloren. In die tijd was er in Nederland weinig te eten - ik was zelf een lat, zo dun - maar door de steun van Amerika kregen we lekkere chocola en biscuit. Met twee kampen achter elkaar was ik een maand van huis. Na afloop was ik vier kilo zwaarder, maar dat kon ik wel gebruiken. Ik heb dit vrijwilligerswerk dertien jaar gedaan. Toen stopte dit initiatief.”

OVER HANDEN EN VOETEN

Hoe ging de combinatie van vrijwilligerswerk en gezin?

„De maandagavond was altijd voor mij,

want dan ging ik naar de bijeenkomsten van het Rode Kruis. Mijn man bleef dan thuis bij de kinderen. Er was een tijd dat we regelmatig mensen - soms hele gezinnen - hier in huis onderdak gaven. Mijn dochter zei in haar speech dat het wel eens ten koste van mijn eigen kinderen is gegaan, maar dat er aan de andere kant ook veel kon. Zo heeft haar vader veel speelgoed getimmerd en haar kamer verbouwd. En voor onze zoon heeft hij ooit een donkere kamer gemaakt. In de jaren zestig werkte mijn man bij Spanbeton. Op een gegeven moment kreeg hij Turkse gastarbeiders op de afdeling. Deze kwamen algauw bij ons thuis voor wat gezelligheid en een bakje koffie. Ik spreek niet echt vreemde talen, dus het meeste ging met handen- en voetenwerk. Met een beetje goede wil lukt zo iets wel. De Turken werden destijds gezien als redding. Als de Nederlanders om 5 uur 's middags stopten met werken, deden zij het vuile werk. De meeste gastarbeiders van toen zijn teruggegaan naar hun land. Eén van hen woont hier nog en kom ik nog wel eens tegen. 'Vrouw Piet Rem', noemt hij me. De buitenlandse gasten die tegenwoordig op bezoek komen, zijn vaak Amerikanen en Duitsers die mijn dochter via haar werk kent. Ik krijg niet alleen buitenlanders op bezoek, ik heb ook veel gereisd om mensen in Roemenië te helpen. En een keer ging ik naar Zwitserland om bij vrienden te helpen na de geboorte van een baby. In Roemenië hielp ik in een opvanghuis voor kinderen met aids. Hierdoor blijf je midden in het leven staan. Van de zeventien aids-kinderen die ik toen

verzorgd en geknuffeld heb, zijn er nu nog maar drie in leven. Sinds die eerste keer ben ik er nog elk jaar geweest. Veel reizen heb ik op video vastgelegd. Als ik die terugkijk, word ik nog emotioneel.”

OVER RANGEN EN STANDEN

U woont al lang op hetzelfde adres. Hoe is dat?

„Na ons trouwen in 1957 zijn we in Ter Aar gaan wonen, waar mijn man vandaan kwam. Er was toen woningnood, zodoende woonden we met vier gezinnen in een groot voormalig doktershuis. De kinderen zijn daar geboren. Het was een mooie tijd, in deze 'commune'. Na drie jaar verhuisden we naar Alphen, waar wij als timmermansgezin kwamen te wonen tussen de belastingambtenaren en onderwijzers. Het was de tijd van rangen en standen, maar doordat we iedereen in de buurt kenden, voelden we ons er direct thuis. Sowieso voel ik me overal op m'n gemak. In het Open Huis-Ouverture komen ook allerlei soorten mensen met wie je om moet kunnen gaan. In het begin waren dat ook drugsverslaafden, maar nu vooral mensen die gezelligheid zoeken. Door de kinderen in de straat werd ik vroeger 'Tante Maartje' genoemd. Wie een pleister, verbandje of krukken nodig had, kon bij mij terecht. Die krukken had ik voor mezelf gekocht, nadat ik in 1978 als fietser door een auto was aangereden. Ik heb toen acht weken met twee gipsen benen op bed gelegen. Dat viel niet mee, al ben ik overal wel heel makkelijk in geweest. Mijn man -

hij was erg technisch - wist het zo te maken dat ik met één teen het pedaal van de naaimachine kon bedienen. Aardappels schillen en de was vouwen lukte ook gewoon op bed. Mij krijgen ze er niet zo gauw onder, al heb ik toen wel het vrijwilligerswerk een jaar stilgelegd. Op een gegeven moment moest ik weer leren lopen en fietsen. Ook daarin is mijn man - hij is helaas op 50-jarige leeftijd al overleden - een grote steun geweest.”

OVER TOEKOMSTPLANNEN

Wat kunnen we nog van Maartje Rem verwachten?

„Zo lang mijn gezondheid het toelaat, ga ik met het vrijwilligerswerk door. Op de Rode Kruis avonden verzorg ik nog steeds het natje en droogje, en bij het Vakantiespel wil ik ook heus weer helpen. Vroeger stonden vrouwen in de rij om vrijwilligerswerk te doen, maar daar hebben ze nu minder tijd voor, omdat ze werken. Dat vind ik jammer, want als vrijwilliger kun je veel voor een ander betekenen terwijl je er zelf veel voldoening voor terugkrijgt.”

Naam: Maartje Rem-van Leeuwen
Geboortedatum: 25 april 1929
Geboorteplaats: Alphen aan den Rijn
Beroep: vrijwilligster in de zorg-sector
Relatie: weduwe van Piet Rem
Kinderen: een dochter, een zoon en een kleinzoon
Hobby: wenskaarten maken